

СТАТУТ И ДЕЙНОСТ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ ПОСРЕДНИЦИ СПОРЕД ОКОНЧАТЕЛНИЯ ПРОЕКТ НА КОДЕКСА ЗА ЗАСТРАХОВАНЕТО, ПРИЕТ ОТ ПРАВИТЕЛСТВОТО

Изискванията на европейските директиви в областта на застрахователното посредничество и необходимостта от тяхното въвеждане в окончателния проект на Кодекса за застраховането, приет от Министерския съвет („проекта на Кодекс за застраховането“), предписват редица промени в статута на застрахователните посредници с оглед на присъединяването на България към Европейския съюз. Тук накратко ще посочим по-важните правила, които застрахователните посредници ще бъдат дължни да следват при осъществяването на своята дейност.

ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ БРОКЕРИ

По-съществените промени в режима за застрахователните брокери са в изискванията, на които трябва да отговаря застрахователният брокер, неговото финансово състояние и поддържането на задължителна застраховка „Професионална отговорност“.

Завишени изисквания за професионалния опит и квалификация на застрахователния брокер

Съгласно проекта на Кодекс за застраховането застрахователният брокер трябва да има професионален опит в областта на застраховането или да е преминал успешно изпит за професионална квалификация, организиран от Комисията за финансов надзор.

Съгласно преходните и заключителните разпоредби на проекта на Кодекс за застраховането заварените към момента на влизането му в сила застрахователи брокери, които извършват дейност по застрахователно посредничество в продължение на повече от пет години, ще подават единствено заявление за вписване в регистъра на Комисията за финансов надзор в тримесечен срок. Останалите следва да положат изпит, организиран и проведен от Комисията за финансов надзор в срок от шест месеца от влизане в сила на Кодекса за застраховането. Считаме, че въвеждането на посочения времеви критерий във връзка с полагането на изпит поставя застрахователните брокери в условията на неизвестност.

Когато застрахователният брокер е юридическо лице, **най-малко една трета** от членовете на управителния му орган, както и другите лица, оп-

равомощени да го управляват и представляват във връзка с извършваната посредническа дейност, трябва да имат висше образование и професионален опит в областта на застраховането или да са преминали успешно изпита за професионална квалификация, организиран от Комисията за финанс

сов надзор.

Ограничения на дейността

Застрахователният брокер няма да може да извърши дейност като застрахователен агент. Това ограничение следва да се прилага и за членовете на управителните и контролните органи на застрахователния брокер за всички други лица, оправомощени да управляват и представляват застрахователни брокери, както и за неговите служители, непосредствено заети с извършване на застрахователно или презстрахователно посредничество.

Застрахователният брокер няма да може да бъде акционер или съдружник, или член на управителен или контролен орган на застрахователен агент.

Финансово състояние на застрахователния брокер

Застрахователният брокер следва да поддържа постоянно собствени средства в размер 4% от общия размер на застрахователните премии по застрахователни и/или презстрахователни договори, склучени с неговото посредничество през предходната финансова година, но не по-малко от 30 000 лв.

Също така паричните средства, платени на застрахователния брокер от потребителите на застрахователни услуги, ще се считат за изплатени на застрахователя, а паричните средства, платени на застрахователния брокер от заст-

рахователя, няма да се считат за изплатени на потребителя на застрахователни услуги, докато последният не ги получи, освен ако същите са изплатени на застрахователния брокер от застрахователя по изричното упълномощаване за това, дадено от потребителя на застрахователната услуга с пълномощно с нотариална заверка на подписа.

Паричните средства по предходното изречение няма да влизат в масата на несъстоятелността при откриване на производство по несъстоятелност за застрахователния брокер.

Поддържане на задължителна застраховка „Професионална отговорност“

Застрахователният брокер следва да поддържа задължителна застраховка „Професионална отговорност“, валидна за цялата територия на Европейския съюз, която да покрива отговорността за вреди, настъпили на територията на държава членка при извършване на дейност по застрахователно посредничество. Считаме, че тук изрично следва да се уточни, че посочените занизени застрахователни суми ще важат само на територията на България.

страдането до датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на България към Европейския съюз минималната застрахователна сума по застраховката ще бъде 200 000 лв. за всяко застрахователно събитие и 300 000 лв. за всички застрахователни събития за една година.

ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ АГЕНТИ

С оглед изискванията на европейските директиви в режима за застрахователните агенти се наблюдават съществени промени в сравнение с досегашния им статут. Правят впечатление промени във връзка с вписване в регистър на застрахователните агенти и за поддържане на задължителна застраховка „Професионална отговорност“, както и промени в самата фигура на застрахователния агент.

Определение

Застрахователен агент е физическо лице или търговец, вписано в регистър, воден от Комисията за финансов надзор, което срещу възнаграждение по възлагане от застраховател извършва застрахователно посредничество от негово име и за негова сметка, без да събира премии и да извършва плащания към потребителите на застрахователни услуги. Това е фигурант на така наречения обвързан агент. Този вид застрахователен посредник се въвежда по изричното настояване на Европейската комисия, поради което той ще запази своята регламентация в Кодекса за застраховането. Би следвало обаче да се предложи и формулат на друг вид застрахователен агент, който да може да получава и извършва плащания от името и за сметка на застрахователя. По този начин ще се отчете реалното състояние на българския пазар, традиции и изградени мрежи за продажби на застрахователни продукти.

Поддържане на задължителна застраховка „Професионална отговорност“

Застрахователният брокер следва да поддържа задължителна застраховка „Професионална отговорност“, валидна за цялата територия на Европейския съюз, която да покрива отговорността за вреди, причинени и от виновно действие или бездействие на служители на застрахователния брокер при/или по повод извършването на застрахователно или презстрахователно посредничество.

Съгласно преходните и заключителните разпоредби на проекта на Кодекс за застраховането заварените към момента на влизането му в сила

застрахователни агенти

Застрахователите следва да осигурят обучение на застрахователните агенти, с които са сключили договор за застрахователно агентство, както и на техните служители, непосредствено застъпници с извършването на застрахователно посредничество. Обучението трябва да съответства на изискванията, свързани с предлаганите от застрахователните агенти застрахователни продукти.

След края на обучението застрахователят трябва да провежда изпит и да издава удостоверение на успешно издържалите изпита застрахователни агенти, с което да удостоверява наличието на професионална квалификация, свързана с познаването и предлагането на застрахователните продукти, както и правото да предлага посочените в удостоверението видове застраховки.

Съгласно преходните и заключителните разпоредби на проекта на Кодекс за застраховането застрахователите ще са дължни в шестмесечен срок от влизането на кодекса в сила да подновят договорите за застрахователно агентство с агентите, които са избрали да работят за тях и са преминали успешно посочените обучение и изпит. В същия срок застрахователите следва да подадат заявление за вписване в регистъра на Комисията за финансов надзор на застрахователните агенти, с които имат склучени договори за застрахователно агентство и които отговарят на изискванията на кодекса.

Съгласно преходните и заключителните разпоредби на проекта на Кодекс за застраховането заварените застрахователни посредници ще трябва да приведат дейността си в съответствие с изискванията на кодекса в срок от 3 месеца от влизането му в сила. Този срок, както и предвидените нови изисквания към застрахователните посредници, неминуемо ще създават проблеми при осъществяването на дейността както на самите тях, така и на българските застрахователи. Наложително ще е обаче предприемането на действия към адаптиране на утвърдилите се в нас схеми за застрахователно посредничество към новите условия - както с оглед на европейските изисквания в тази област, така и с оглед на конкурентоспособността на застрахователи и застрахователни посредници на бъдещия застрахователен пазар.

**Адвокат ХРИСТО ХРИСТОВ,
Адвокатско дружество „АНТОАНЕТА ДИМОЛАРОВА, РОЗАЛИНА ГРАДИНАРОВА И СЪДРУЖНИЦИ“ DIACON@TECHNO-LINK.COM**

ликвидация на щетите.

- Кое е най-сладкото и кое е най-горчивото във вашата работа?

- Удоволствието в работата на застрахователният брокер идва от удовлетворението на клиента, тогава, когато съдействието на брокера услъга да опази бизнеса на клиента, когато правилната оценка на риска дава възможност клиентът да запази и да разшири бизнеса си, като превъзмогва трудностите, щетите... Целевите клиенти за нашата брокерска къща са представители на средния и дребния бизнес, именно тази нашите отговорности са огромни.

Една неправила оценка на риска по отношение на големите клиенти, както и на нужните застрахователни покрития за по-малкия бизнес, може да коства целия бизнес на клиентите ни, понякога дори семейните им отношения... Затова едни от най- приятните моменти в професията на брокера често лично имам и приятелски отношения.

- Как определяте ролята на Асоциацията на застрахователните брокери в България?

- Какви са според вас взаимоотношенията между застрахователните дружества и брокерите, а и между самите брокери?

- Правило за ЗБК „Балкан“ и всичките ни служители е поддръжане на колегиални, коректини и пораждащи доверие отношения със застрахователите. Смятам, че с онези компании, с които сме си избрали да сме партньори, имаме градени с години отношения на взаимно доверие. По отношение на брокерите е трудно да се обобщава -

лицензиран са непрекъснато нови и нови брокери. Две мандата съм бил в Управителния съвет на Асоциацията на застрахователните брокери, смятам, че трябва да бъдат защитавани общи интереси и асоциацията трябва да играе все по-важна роля. А с някои от брокерите често лично имам и приятелски отношения.

- Как определяте ролята на Асоциацията на застрахователните брокери в България?

- Надеждите ми са АЗББ да има по-активна позиция при защита на интересите на своите членове. Стои отворен въпросът за членството на асоциация в БИПАР. Има доста неизползвани възможности за повишаване квалификацията на брокерите например, за позиции при промяна на законодателството в сферата на застраховането, за получаването на международен опит...

- Имате ли приятели от застрахователните дружества и от брокерските среди?

- Разбира се, в тази сфера съм от 15 години. Добрата съвместна работа между брокерите и добрите познанства, и приятелства. Все пак нека да не споменавам имена, боя се да не пропусна някой.

- Ако направите равносметка на извършения път дотук, какво бихте казали за себе си:

„Удовлетворен съм“, „Не съм доволен“, „Аз съм щастлив човек“ или „На прага на щастлието“? Коя фраза най-ви приляга?

- Хората, които ме познават, пред-

полагат и моя отговор - аз съм човек, който рядко изпитва удовлетворение, пред мен все има нови цели, а има ли непостижими цели, няма удовлетворение. Все пак изключително съм щастлив, че работя с екипа на ЗБК „Балкан“, смятам, че изградихме един слептен отбор с равностойни мениджъри по места, колеги, които си помагат взаимно, играят като отбор и печелят доверието на клиентите. Радвам се, че служителите на брокерската къща са достойни лица на фирмата ни в различните градове и съм щастлив да ги познавам като хора.

- Какво е очакването ви за утешения европеализиран български застрахователен пазар?

- Смятам, че като гилдия не сме готови за това. Поне аз не виждам активни действия и от двете асоциации - тази на застрахователите и тази на брокерите. Струва ми се, че очакваме кодексът да ни донесе като с магическа пръчка онова, което сме пропуснали да направим.

- Имате ли достатъчно време за

себе си, за своя личен живот и за семейството?

- Дължник съм на семейството и на приятелите си. Професията ми е много динамична и изискваща сеуетдане. Е, след няколко месеца навършвам 50 години и се надявам следваща половина век да компенсирам пропуснатото.

- И накрая, какво ще похледаете на себе си, на екипа, който ръководите, и на колегите си от застраховането?

- На всички колеги и на приятелите от вестник „Застраховател“ похледавам най-важното - здраве, както и упорита работа за налагането на по-високи стандарти в застраховането. На екипа, който ръководи и който, бих казал, е моето голямо семейство - здраве, упоритост и постигане на общиците цели. Искам специално да благодаря и на семействата на моите служители за разбирането, което проявяват към нашата трудна, ангажираща и отговорна професия.

**Разговора проведе
ПЕТЪР АНДАСАРОВ**